

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér
Nyilttér sora 40 fillér

FELVIDÉKI HIRADÓ

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala és az Általános Tudóstó Vidéki lapok központi hirdetési osztálya Budapest VII., Erzsébet-körút 41.

POLITIKAI HETILAP

Hangok a tengerentúlról.

Messze idegenbe szakadt testvéreink táborában izgalmas jelenetek játszódnak le. A táviró el-elröpít hozzánk az ott lezajló mozgalmakból egy-egy rövid hirt, rossz hirt, aggasztó hirt, a melynek nyomában nálunk keserűség fakad.

Az egyes hirt hozó szilánkokból összeállított sötét képet, a képzelet aztán még sötétebbé, aggasztóbbá szinezi ki. Mindenki úgy tudja nálunk, hogy Amerikában élő tót testvéreink érzése, gondolkodása ellenük fordult, mindenki elszakadt, elpártolt, sőt átpártolt ellenségeket lát azokban, akik ott messze a gyárak és bányák tömegeiben vért izzadva keresnek kegyeret itthon maradt véreik számára. A lapok utján mást megtudni nem is lehet. — A szláv lapok önrésztesen hirdetik, hogy a nemzeti öntudat lángja milyen hatalmasan csapkod a fölszabadult lelkek világában. Büszkén tekintenek eredményes munkájokra, amelyet jónak, szentnek, csalhatatlannak minősítenek és lázas tevékenységgel iparkodnak leróni a vezérek iránt mutatott tiszteletüket. Jobban mondva gyárilag alkotják a mondvascsinált tekintélyeket. Ezekhez aztán mint központokhoz ragasztják oda mindazt, amit ők a nemzeti fejlődés fogalma alatt hirdetni szoktak. Elégedetlen és bizonyos izgatott vágyakozással tekintenek a jövő felé, amit határozottan senki sem lát, hasonlóan határozatlan reménységet keltvén az olvasóban is.

A magyar lapokat az elvesztett talaj fölött érzett keserűség jellemzi. Ezek is ugyanazt látják, mint amazok, csak másképen. Ezek is ugyanazt mutatják be, csak más világításban és ezek is mondanak ítéletet a haza-

fiás érzés szempontjából: lesújtót mindazokra, akiket az agitálás munkájában részeseknek, tehát bűnösöknek tartanak. Tovább azonban náluk nem fejlődnek a dolgok. A leleplezésekben, az ellenőrzésben merül ki minden munkájuk, mely a mozgalmak felszínén talán ki is szánt olykor-olykor egy-egy darab salakot, de mélyebbre ható munkásságot, mely a néprétegeket is áthatná, kifejtteni nem képes.

Pedig ott, abban a mozgalmas, tevékeny, áldozatra kész és nem tudom, micsodának hirdetett tömegben vannak elemek, akik mozognak ugyan, mert megállaniok a zajlásban lehetetlen, akik a többihez hasonlóan tesznek, vesznek, látszatra tevékenykednek is, de akik mindezt a tömeg hatalmával szemben érzett gyengeségükben teszik csupán, akik szeretnének mást mondani, tenni, mint mások, de akik a fékevesztett terrorizmussal szemben tehetetlenségre vannak kárthatatva.

Onnan, abból a tömegeből, amelynek hullámozása köti le ma a figyelmet, amelyből más hang, mint az általános csatakiáltás, nem hallik, a melyben más hang, más mozgás, mint amely az egészbe illik, nem érvényesülhet, amely ott elnyom, elfojt minden bele nem illő lépést, neszt: mondjuk, onnan kapunk mi egymás után híradást, amely arról tudósít bennünket, hogy vannak ott nesztelen lépések, melyek nem a fajgyűlölet s nem a hazának való hadizenet utján járnak s hogy vannak ott suttogó hangok is, melyek a bős csatakiáltásokat kárthatják és vannak vélemények, amelyek az egész mozgó tábor viselkedését elítélik. Most még csak elvétve, elszórva vannak. A nagy tábornak talán igen kicsiny részét teszik csupán, de mégis van-

nak. Az az egyén, aki a harag, szenvedélyesség legnagyobb kitörései között megőrzi higgadt eszét, gondolkodását, az elmélkedő, megfigyelő emberek közé tartozik s ez mindig értékesebb, mint a másik, aki a szenvedélyek játékszerévé süllyed. Pedig azok a kevesen, akikről mi hirt kapunk, ezek közül valók.

A láz, az izgalom ezeknek el nem csavarta gondolkodásuk rudját, a legnagyobb kavarodásban is megőrizték józanságukat s mennek azon az uton, amely a megfigyelések tarka kövei között vezet.

A higgadt megfigyelés pedig alapja a tiszta gondolkodásnak s a világos ítéletnek is.

Ezekből tudjuk meg, hogy ott az eszmék harca látszat, a valóság a zseb, hogy a vezérek kultusza nagyon is gyöngye levélkékből fonódott, amelyek az első igaz napfényen összezsugorodnak. Innen tudjuk meg azt is, hogy annak a mozgó, zajongó tábornak fennen hangoztatott egységessége is humbug, amely ha egyedüli összetartó kapcsa: szenvedélye alább száll, magától esik majd széjjel.

Most még keveset mondanak azok az elszánt, világos agyak, de jelentőségük nem is beszédjük tartalmában, vagy éppen számuk arányában fekszik, mint inkább abban, hogy vannak, léteznek, élnek és létjogot követelnek. Olyanok ezek ma, mint a szenvedélyesen feldühösödött embernek szikrányi lelkiismerete, amit a tomboló érzés elfojt ma, de amely hatalmát lépésről-lépésre előbbre és előbbre tolja olyan arányban, amilyenben a szenvedélyesség hátrálni fog.

A nagy tábornak élő lelkiismeret-szilánkjai ezek, csak össze kell kötni, egyesíteni őket, hogy nyomukban igazság járhasson.

KÜLÖNLEGESSÉGEK

Borsalino-kalapok, cipők, magánköttők, ingekben stb.

dus választékban LANG M. ÉS FIA divatáruházában

Turócszentmártonban.

A csehek Hlinka ellen. Ugy esett a dolog, hogy a minap valahogy nyilvánosságra került Hlinkának eddig rejtőgetett, cseh „oltári testvéreireh” intézett ujvi üdvözlő levele. A szegedi erkölcsi szanatóriumból küldött levélben Hlinka mélyesges részvétét nyilváníja a cseh róm. katolikus papság iránt, mint amelynek ünfelázódó munkásságát nem méltányolja a modern világ!

A világius emberek — írja Hlinka — ennek a papságnak minden a nemzet, hazas és egyház érdekében való töreaxését csalásnak és ámtításnak bélyegzik, az ő mlüködését az egyház és a papság ellenségeinek szemében alacsony hasonlóság és pozícióért való stréberkedés. Ez írja tovább: „Hogy én szenvedek, azt értem; szenvedek az ellenségétől, ti azonban a saját véreitektől szenvedtek, ez pedig kétszeresen fáj. Szenvedéseiteket magatoknál is jobban érzem, mert szemlöl-szembe láthattam a ti ideális és szép munkálkodásokat. Án ne csüggedjete, kedves testvérek: si esetis de hog mundo, mundus diligeret vos utique — igen, az ellenfelek a világius nézet emberei, ismét veletek szemben tanusított sötét gyüllöködésük.”

A levelet így irta alá Hlinka: „fölfüggesztett plébános és fogoly.” Hanem a csehek ezt sem respektálták; minden lében kanálközdéséről a „Volná Mišlienka” (Szabad gondolat) ezt írja:

„Bármennyire részt veszünk az ő nemzeti vértanúságában, határozottan visszautasítjuk hivatlan fecsegését oly dolgokról, amelyek töle legalább is távol esnek.”

A „Snaha” következőleg tanítja ki Hlinkát: „Hlinka urnak nem kellene arról megfeleledkeznie, hogy oly levélben, aminöt újévkor küldött Prágába, éppen nem találkozik a cseh nép többségének együttérzésével. Az olyan glosszák, hogy kedves testvérei nem e világból valók, imponálhatnak némely a harmadik rendből való nővérek, de nem a nyílt sze-

mekkel néző népek. Nagyon is jól tudjuk, hogy ama „testvérek” naponta vékeztek a szeretet evangéliuma és alapítójuk aláatos szelleme ellen, amidön sajtójukban, gytlései-ken és szószeikeiben a legdurvább és legnyeresebb kifakadásokban áradoznak. Alig küzd politikai párt oly méltatlan fegyverekkel, nem tartózkodva a személyek vastag ócsárlásától, megrágalmazásától és egyéb ily mesterkedésektől. Ez persze mind nem eme világból való cselekedet... Ha azt kívánjuk, hogy a tótság és vele szemben való magatartásunk semleges téren mozogjon, erre Hlinka adta meg a nagyhangu jelt. Kívánjuk, hogy ne bánja meg ujvi gratulációját.”

A „Csasz” is élesen utasítja vissza Hlinka föllépését; azt írja, hogy: „Hlinkának vannak személyes körülményei, amelyekkel a csehek rokonszenveznek, de nincs joga beleavatkozni a cseh haladó férfiak és papság közt fönnálló viszonyokba. Ezt a papságot csakugy leigázta és rabbillensekbe hajtotta a püspökeinek szarnoksága, mint a Hlinka testvéreit az ő magyar és magyaros plüspökeik, akikkel viszont Hlinka folytat küzdelmet. Mi azonban a haladás elveiért, Hlinka a nemzetiségért harcol.” — Hlinka ur — ugy látszik — nagy magabiztában elhitte, hogy nem is egy, de akár két ország regenerátora lehetik belőle. Megjegyezzük, hogy minde lapok mostanig nagy rokonszenvvel írták Hlinkáról, ujabban azonban a Csasz szorgalmazza a csernovaiak javára indított gytljéssel való elszámolást is.

Elégtétel Párvy püspöknek.

Szemünk előtt folyt le az a gyalázatos hajszja, melyet a nemzetiségi sajtó indított Párvy Sándor szepesi püspök ellen, csak azért, mert az a minden izében magyar plüspök az egyházmegye kormányának átvétele után kérelhetetlen háborút indított, gyenge

kezli elődei alatt, az egyházmegye papsága közt felburjanozott hazafiatlan eszmék hirdetői és képviselői ellen.

Nem volt az a piszok, nem volt az az ocsmányság, nem volt az bárdolatlan pimasz hazugság, melyel ezt a minden tekintetben intakt főpásztort meg ne gyanusították, meg nem rágalmazták volna a nemzetiségi tábor felbérlet tollforgató.

De hála istennek, a gyalázkodók büszült koncertje, nem kedvetlenítette el a fenkölt dondolkózsá egyházfőt. Vasszigorral haladt tovább a tisztogatás nehéz munkájában s kiméletlentl csapott le mindazokra, kik a papi köntöshöz fúzódott tiszteletet és tekintélyt kihasználva, oly tanokkal tömtek tele a gondjaira bizott hívők seregét, melyet nem a szentírás, de a nemzetiségi vezérkar tanit és terjeszt a Kárpátok bércsei alatt.

Egymás után mozditotta el papi állásától Hlinkát, Moyst és még egy csomó heccakapálóoskát, nem törődve az elmozditás nyomán keletkezett hangos obéogatással, mert előtte csak egy cél lobog: a haza üdvé és boldogulása.

A nemzetiségi sajtó vad, eszeveszett támadásaival szemben most állást foglalt Szepesmegye hazafias közönsége s első sorban Szepesváralja lakossága nyujtott fenkölt gondolkodású főpásztorának oly fényos elégtételt, mely jöleső örömmel tölti el mindazok szívét, kik Párvy Sándor üdvös és áldásos mlüködését eddig is szívük egész érzésével értékelni tudták.

Szepesváralja hazafias közönsége vallás-különbég nélkül f. hó 16-án seroglett össze a kaszinó nagytermében, hogy ott impozáns módon kifejezést adjon a plüspök iránt érzett változatlan szeretetének, egyuttal pedig elítélje, azt a galád hajszát, mely a plüspököt első-sorban mint magyar embert, másodsorban pedig mint főpásztort támadja.

A kaszinó ülését Wyda János elnök

T Á R C A.

Az új magyar Dante.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Írta: Szentirmay Géza dr.

Talán az egész világ-irodalomban nincs egyetlen egy költő se, akit annyiszor és annyi nyelvre lefordítottak volna, mint Dantet. Közel hatszáz éve, hogy a „Szinjáték”-ot ismerik; s e hosszú idő alatt a müvelt nemzetek legjelesebbjei tisztelték meg Dantét avval, hogy szinte beteges rajongással merültek el misztikus alkotásába, keresvén az utat ahhoz a komoly, nyugalmas, de szomorú üdvösséghez, mely a „Szinjáték” minden sorát átlengi. Keresik azt az örömlök nélkül való, csöndes lelki-békét, mely minden anyagi pompát üres hivalkodássá törpít s minden földi jóról lemond egy szemernyi igazságért. Keresik, de vajmi kevesen találják meg. Mert az „Isteni Szinjáték”-nál, épen’ ugy, mint a müvészet minden nagy alkotásánál, a lángész fölhuzta maga után a létrát, melyen a teremtés egébe hágott; s az utána vágyakozók hiába ostromolják ezt az eget, mely Dante gigászi szellemének a birodalma.

Sokszor gondolkoztam azon, mi lehet az oka annak a legyözhetetlen varázsnak, melyet Dantének már pusztá neve is gyakorol az

intellektuális emberre. Munkája nem könnyül olvasmány, sőt erősen megfekszi agyát, fárasztja az értelmet, mely idegen világban kalandozik, a hol nyugvó-helyet hiába keres. Ködös, homályos álom-látásként bontakozik ki előtünk „az igazság a furcsa versek fátyolából;” s a szokatlan környeztet, a középker megvaladott eszmeköre, az érzelme világának egész egyeteme mégis lebillensel bennünket és „keresteti” vellünk a „szent költeményt”, melynek megalkotására „összefogott a föld az éggel”: a hit a tudományнал.

A legtöbb „nagy ember” nevét is leviszi magával a sirba; vagy ha nem: a dicsősége egyre fogy és halványodik, míg végre teljesen homályba vész. Dantét ellenben nem értették meg kortásai, sőt üldözték és megverették; ami természetes is: mert hiszen a hegyet közrelöl nem látni meg. Hányatott élet, hosszú szenvedések után nyomorban halt meg; rangja, méltósága nem volt, dicsőség nem övezte fejét, vagyon szerezni nem tudott, sőt koldusbotra támaszkodva rötta mások lépcsőjét, szükösen éldégléve a kegyelemkenyérben, melynek javát lepergő könnyei adták meg. De halála után évszázadról évszázadra nőtt a dicsősége; a földből, a hová eltemették, mint uj fönix kelt ki a hirt s ugy nőtt és terjedt, hogy lassanként betöltötte az egész világot s ma már mi se homályosíthatja el a ragyogását.

Mi hát az a varázs és mi annak a hatásnak a titka, mely soha el nem évül, sőt egyre óriásodik? Oly kérdés, amelyre felelni nehéz, mert a génius forrongásának elemeit, az alkotó lélek belső vajadását ellesni nehéz, kivált ha oly hirtelen és váratlan kitöréssel rázza meg a világot, mint a Dante géniusza. Mégis aligha tévedek, ha Dante örök dicsőségét hatalmas egyéniségének erejében keresem: jellemének ama tisztaságában, mely nem fogott rozsdát a sors ezernyi csapása között se s ha kellett, megtört: — de hajolni nem tudott soha. Egész ember volt, akit semmiféle földi hatalom el nem tántoríthatott ideáljától, aki lelkeből irt, lelkeit öntötte bele minden sorba s éppen ezért munkája olyan volt, mint a palma: — belülről nőtt kifelé.

A „Szinjáték”, melyet az utókor csodálata tisztelt meg az „Isteni” jelzővel, oly ember munkája, aki „jól harcolta meg az életet” és — gyözött. Legyözte ön magát, vágyait és reményeit, hogy e titáni alkotással örök emléket állítson magának s örök példát statuáljon minden idők emberének a megigazulásra. Mult és jelen ölelkezik a „Szinjáték” szédületes koncepciójában; történelem és legenda, theologia és filozófia mind egyesülnek egy gigászi eszme szolgálatában, amelynek célja kettős: — az emberiség megjavítása, meg az erkölcsi és politikai világrend refor-

nyitotta meg s igen sikertűl beszédben esetezte az összejövetel célját. Miután megrajzolta Szepesvármegye közönségének történelmi hivatását, áttért a nemzetiségi mozgalmakra s e mozgalmak kapcsán a megye főpásztorának működésére és a nemzetiségi papok ellen folytatott küzdelmére s az ezen küzdelmek folytán keletkezett nemzetiségi támadásokra. Majd így folytatta:

Nem nézhetjük tovább és tétlenül emegálád eljárását. Összejöttünk, hogy neki ezen meghurcolásokkal szemben elégtételt szerezzünk. De meddő munkát végeztünk, ha férclapokkal és revolverzsurnalisztikával polémiába bocsátkozánk. Ellenkezőleg, ugy vélem, neki a legszebb elégtételt szerezhetni, ha Szepesváralja polgárai, kik vele személyesen érintkezünk, fenkölt gondolkodását és puritán jellemét ismerjük, lángoló hazaszeretetérl meggyőződöttünk, Szepeshelyen előtte minél impozánsabb számban megjelenünk és öt ragaszkodásunkról és változhatlan nagybecsülésünkrol biztosítván, arra kérjük, hogy a hazaszeretettel vívott ezen harcban ne csüggedjen, hanem továbbra is kitarson és a magyarság szent zászlaját fennen lobogtassa, vigye azon cél felé, melyet magának kitűzött.

A beszéd elhangzása után egyhangu lelkesedéssel hozzájárultak a jelenlévők a püspökhöz intézendő hódoló felirat szövegéhez, mely így hangzik:

Nméltóságú és Főtisztelendő Püspök Ur! Kegyelmes Urunk!

Fájdalmas szívvel értesültünk azon támadásokrol, melyeket egyes lapok Nagyméltóságod ellen intéznek, felháborodással és megvetéssel olvassuk azon vádakát és rágalmakat, melyekkel nagyméltóságú Püspökünket illetik. De tudjuk a forrást, melyből ezen, minden becsületessé érzült embert megbotránkozató, eléggé el nem ítélhető aknaharc folyik és ismerjük azt

az ellenséget is, ki ezen alattomos fegyvereket használja a magyarság tántoríthatatlan bajnoka ellen.

Összejöttünk! — mi, Szepesváralja rendezett tanácsa város polgárai felekezett és állaskülömbőség nélkül, hogy ezen Nagyméltóságodat ért meghurcoltatások és rágalmak ellen tüntetőleg állást foglaljunk.

Bár teljes tudatában vagyunk annak, hogy Nagyméltóságú és Főtisztelendő Püspök urnak teljes elégtételt szerezni nem vagyunk képesek, mert Nagyméltóságod becsülete, férfias jelleme és főpapi méltósága ellen elkövetett bűnök oly nagyok, hogy azokkal szemben csekélységünk tiltakozása elenyésző, — mégis reméljük, hogy ezen megpróbáltatások közepette Kegyelmes Urunk szive fájdalmát enyhíteni fogja az a tudat, hogy a szent hazáért szenved.

Mi pedig, Szepesváralja polgárai, akik Nagyméltóságod fenkölt gondolkodását és puritán jellemét esodáljuk, lángoló hazaszeretettel ismerjük, — ragaszkodásunk és változhatlan nagybecsülésünkrol biztosítjuk, egyttal arra kérjük Nagyméltóságodat, hogy a magyar haza ellenségeivel vívott harcban el ne csüggedjen, hanem ez uton tovább haladva, a magyarság zászlóját fennen lobogtassa vigye azon cél felé, melyet magának kitűzött.

Ezen harcban teljes bizalommal követik Nagyméltóságodat Szepesváralja honszerető polgárai.

Szepesváralja, 1908. február hó 16-án.

(Több száz aláírással.)

A hódolókhöz mi is lelkünk egész melegével, szívünk egész szeretetével csatlakozunk s kívánjuk az istentől, hogy megkezdett munkájához adjon erőt, egészséget és kitarást, hogy nemes küzdelmét eredményesen be is fejezhesse.

(ch)

Amerikából.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Legutolsó levelemben Rovnianek és társainak viselt dolgaiból közöltem szemelvényeket. Adataim lelkiismeretes kutatásom eredményei, tehát hitelesek. Mindazáltal, tudom, lesznek ott, kik kérdéssel, tartózkodva fogadják a leleplezéseket. Tudom ugyanis, hogy ott nálunk minden innen érkezett hírek „amerikai izi” tulajdonitanak, ami tudvalevőleg a képtelenség fogalmával nagyon is rokon.

De legutóbbi levelem elküldése után nyomban gondoltam arra is, hogy b. lapja híradásai kellemetlenül fogják érinteni a národnista lapokat, amelyek a dolgok cáfolatára lesznek kényszerítve.

Ebből több harc támad s mire én erről tudomást vehetnék, akkorára le is késtem már a segélynyújtással, amire pedig mégis csak magam vagyok erkölcsileg kötelezve. Mindaddig tehát, amig új dolgokkal szolgálhatok, előbbi adataimmal mélyítem ki. Egy kis háttérrel nyujtok most, amelyben a már közölt igazságok támaszt s tek. Szerkesztő ur szűksége esetére bizonyítékokat merithet majd.

Nem lesz érdektelen egy kicsit az „Amerikánsko Slovenské Noviny” és a „Slovák v Amerike” lapok klesönös harcába tekinteni. Az első Rovnianeké, a másik Ambrosié. Ez már azért is érdekes, hogy evvel a mult évben megalakult s Rovnianek elnöksége alatt működő „Sdruzhenia novinarov slovenských” (töt újságírók egyesülete) fölbomlott. Az egylet Rovnianek kezdeményezésére avval a kitűzött céllal kezdte munkódését, hogy az Amerikában élő tótokat egységes szellemi táplálékban részesítsék, amely céger alatt a magyar intézmények ellen való izgatás értendő. De az anyagiakra nézve is történtek bizonyos megállapodások, melyek azonban a nyilvánosság elé teljes részletességükben eddig nem szivárogtak ki. Valószínű, hogy az egység Bovnianeknek

málása. Ezek szerint a cél, melyet Dante szolgáltni akart, vallási és politikai is egyszeres-mind: véget vetni a földi élet nyomorúságának s biztosítani a földöntúli élet boldogságát. A „Szinjáték” tehát a bűnös ember megváltásának s nemzetek politikai és erkölcsi újjászülésének kettős epeopéja.

E kettős cél és hivatás teljesítésében a világi főbűnök gátolják az embert: az érzékliség, a kapzsiság és a gög (a *Párdue*, a *Farkas* és az *Oroszdn*, melyek Dantenak újat álják), továbbá a pártvillongások; e különböző bűnök és szenvedélyek miatt hatalmasodik el a nyomor és szenvedés a földön s veszti el az ember a mennyei boldogságot is. Az isteni irtalom azonban segítségére siet a gyarló embernek: vezetőit ad neki (*Vergilius*), hogy ez a filozófia tanításai szerint kormányozza és vezesse az átmeneti (földi) boldogság felé s egy másik vezetőt (*Beatrice*), aki a kinyilatkoztatás erejével az örök (mennyei) boldogság útjára terelje.

Egyetemességében, mely a léleknek nemcsak földi, hanem öröktől fogva tartó életét feléleli, az egyeni vonásnak sincs híjjala a „Szinjáték”. Dante saját személyében rajzolja a bűnös ember történetét, aki isteni kegyelemtől támogatva szakít a bűnnel, bünbánatot tart s lassanként fölemelkedik a Legfőbb Jó

szemléletéig, kiben örök üdvét leli. Az emberi tudomány iskoláját köteve, a költő letér a helyes útról és eltévelyedett. A jubileum évében (1300) azonban fölébredt és megkísértette élete változtatását. Hiába. Az ut, melyen boldogságra törekedett, nem volt az igazi, mert világi ut volt. S minden iparkodása, hogy elhagyja ezt az utat, megtört bűnös szenvedélyeinek erején, úgy, hogy már szinte abba is akarta hagyni erőfeszítéseit. De ekkor segítségére jött az isteni kegyelem. Sorra vette, megvizsgálta minden bűnét, bünbánatot tartott és lerázta a földi hivalkodás minden nyűgét; fölemelkedett isenéhez s a beleje vetett rendületlen hittel, alázatos megnyugvással fohászodott a tulvilág után:

„Hajóm ha süllyed is, nem pusztul el:
Csak új világba, más tengerre száll!” ...

Ime, Dante, akit szintén „meggyógyított az ő hite”, így akarta átfórnálni saját példájával nemzetét: s ez a nagy, ünnepleni ideá- lizmus avatta az olasz nemzet Bibliájává a „Szinjáték”-ot, melyben a szép, jó és igaz parancsolatait nyilatkozhatta ki a költő. És hazudnak, nem értik meg, sőt rágalmazzák öt azok, akik rá akarják fogni, hogy párt-szenvedély és egyéni gyűlölet vezette, a mikor állítólagos „ellenfeleket és ellenségeit”

a Pokolba rakta, barátait és politikai elvtársait pedig a paradicsomba tette. Mert ezekből is, amazokból is feleslen jutott a tulvilág három országának mindgyökebe, a szerint, amint erényekkel vagy hibáikkal rászolgáltak az örök kárhozatra vagy az örök boldogságra. E tekintetben mindvégig higgadt és pártatlan; midőn hálátlan hazája számtúzi, nem lesz belőle új Coriolanus, hanem bolyongva is siratja, feddi és inti városát, melynek emlékeit mindentüve magával viszi: végső lehellőtég küzd hazája szabadságáért, s bár összeroskad a szenvedések nehéz keresztje alatt, azért Firenzét és Itáliát szeretni soha meg nem szűnik.

Most új fordításban jelent meg Dante örökéletű munkájának első része „A Pokol”. Rimetlen, blank-versekben fordította le *Zigány Árpád*, az eredeti versmérték hű megtartásával, gondosan ügyelvén arra, hogy minél hibetelen adja vissza vissza Dante nagy gondolatainak ösercjét, naiv és közvetlen nyelvezetének festői szépségeit. A jeles író, aki már Shakespeare több tragédiájának kintűn fordításával is megajándékozta irodalmunkat, Dante e mostani fordításával, szinte önmagát is feltöltölte. Mint a szellő, mely éjjel az erdőben támad s átsuhana a himes réten, oly fák, füvek és virágok illatát hozza felénk,

kedvezett a többiek rovására és még valószínűbb, hogy Rovnianek a maga előnyei mértékén felül használta ki, mert a többi főke egy reggel arra a tudatra ébredt, hogy ők éhesen maradtak. Ambrosi indította meg a harcot, melyben mindjárt szövetségesei is akadtak. Hogy a harc mi lehetett, nem tudni, azt elhallgatni — úgy látszik — mindkét pártnak érdeke, mert ezt óvatosan elkerülik a legdurvább kirohanásaik közben is. Eredménye mégis van. Rovnianek ur „vezéri” tisztét s ebben a minőségében gyakorolt eljárásait, manipulációját leplezik le sorba. Rövid idő óta is mennyire elmérgesedett ez a dulakodás, mutatja, hogy Rovnianek orosz konzulságát is kikezdték már, amelyre eddig, mint a tót nemzetet ért nagy kiintézésre, büszkén tekintettek mindnyájan. Eszerint a Rosewelt által közvetített békekonferencia, mely az oroszok és japánok között egyezséget volt hivatva teremteni, játszik itt szerepet. Ide az orosz kormány Wheittét küldte ki. A szemfüles Rovnianek nem szalasztotta el a ritka alkalmat s mint az összes amerikai tótok megbizottsja és feje, ő fogadta a követet, dacára annak, hogy erre senkitől fölhatalmazást sem nem kért, sem nem kapott. Teljhatalmának teljes tudatában azonban a „Nár. Slov. Spolk“-ba vezette, ahol a megelődött tagokkal mindjárt örökös disztagul választattatta meg.

Ugyanakkor benyult az egylet pénztárába is s kerek 240 dollárt fölemésztt szűkebb-körű bankettet adott, amelyen az egylet részéről még egy 500 dolláros ajándékkal is kedveskedett vendégének az oroszoknál szokásos kenyér és só tetejébe. Mindent a saját számkálára s utólagos jóváhagyás reményében. Ezt is sikerült neki megszereznie, még pedig arval az ígérettel, hogy majd mint jövendő orosz konzul minden befolyását föl fogja használni a magyarországi tótoknak az oroszok által való felszabadítására érdekében.

A jámbor tótok hittek, mások mosolyog-

melyeket szemekkel nem láthatunk: éppen úgy varázsolja elénk *Zigány* is Dante és a középkor szellemét s úgy benépesíti fantáziánkat ama rég letűnt kor nagy alakjaival, mintha ezek valóban körülvennének bennünket. Mindezt a jó, szabatos fordítás teszi, melynek harmóniája, zengzetes magyar nyelve és mesterkételessége első rangot biztosít irodalmunkban.

Emeli a könyv értékét a sok magyarázó jegyzet is, továbbá a kitűnő életrajz és kritikai méltatás, melylyel *Zigány* a kötetet még megtoldotta. A jegyzetekből látszik, hogy *Zigány* föltétlen ura az egész anyagnak s nem kímélt fáradságot a homályosabb értelmi sorok megmagyarázásában, míg maga az életrajz talán a legjobb azok közt, melyeket eddig magyar nyelven irtak Dantéről. A kiadó (*Színhíró Gyula*, VI., Teréz-korut46. Budapest) gyönyörűen állította ki a vastag kötetet, mely *Révay* és *Salamon* nyomdájának fejlettségét és ízlését dicséri; a könyvből kétféle kiadás készült, egy olcsóbb (4 korona), amely azonban azért ritka szép; továbbá egy drágább, finom velin-papiroson (6korona), amely szépségre szinte páratlan a magyar könyvpiacon. A díszes és értékes kötet kapható a kiadónál, valamint az összes könyvesboltokban.

tak. Ez utóbbiak kedélye haragba ment át s most ebből a tónusból diskurálnak vele — igaz, még csak suba alatt, halkán, mert itt sokaknak van takargatni valójuk.

Ambrosi húzta ebben a harcban a leg-rövidebbet. Erre viszonzásul Rovnianekék avval feleltek, hogy Ambrosit legutóbb nyilvánosan tolvajnak keresztelték el, mert mint a „Slov. Nár. Spolk“-nak egyik vezére, meg nem engedett módon gazdálkodott. Szemére vetik, hogy az egylet pénzét saját személyi céljaira fordította. Járt-kezt Cubában a Filip-pineken, Párisban, Bécsben, sőt még ott Turócszentmártonban is. Mindenfelé gavallérosan költekezve.

Az egylet vagyona a legutóbbi mérleg szerint 204.000 dollár. Ez a hatalmas összeg, mely tisztára a szegény munkásnép összekuporgatott garasából került, olyan kezekben van, amelyre nyilvánosan kezdik rástúni a tolvajlás bélyegét. Képzhetni a forradalmat, mely föltétlenül kitör, mielőtt a nép szélesebb tudomást vesz róla.

Nagy, sokatigéző napok előtt állunk, amelyekben az eddigi szipolyozó rendszer teljes hajótörést fog szenvedni. Az izgatott kedélyek már hangosan beszélnek, követelőznek és ha ez a hangulat a munkás népre is áttérjed, ugy az ki nem számítható formában fog keresni kifejezést.

Nem látunk ugyan még világosan, de már dereng s a derengésben is meglátunk már annyit, hogy eddigi vezetőségünk dolgai körül van valami, ami nem tűri meg a napfényt.

És még ebben az elmérgesedett levegőben sem beszélhetünk nyíltan. Voltak, akik számadásra szőlították föl a vezetőséget, amely — bár folyton marakodik egymás között — akkor egyetértett abban, hogy ezeket minden joguk elvesztésével az egylet kebeléből kizárta. Ez pedig egyjelentőségű itt a társadalmi bojkottal.

Félek, sokat kell meg várnia a tótságnak, míg ezeket a piócokat testétől egészen elválaszthatja. Azért nem ártana ezekről a dolgokról minél többet irni otthon, hogy az ide készülő már egy kis tájékozódással birtokában jobban és sikeresebben ellentállhatna a csábítgatásnak, aminek eddig mindenki áldozatul esett.

A következőkben többet.

Szívélyes üdvözléssel:

—i—

Keviczky István.

1853—1908.

Egy minden ízében igaz emberrel kevesebb van. *Keviczky* István, vármegyénk munkás árvaszéki elnöke nincs többé. Legszébb férfikorában vágta ketté élete fonálát: a könyörtelen végzet, nagy bánatára szerető családjának, nagy szomorúságára igaz szeretettel, igaz barátságától eltelt számtalan tisztelőinek.

¶ *Keviczky* István egyike volt azon keveseknek, kihez mély szeretettel vonzódtott mindenki, akinek az elhunyt jószág szivét, nemes és fenkölt gondolkozását megismerni alkalma volt. Viszont ő is odaadta volna lelkét is azért, akit egyszer melegen érző szí-

vébe fogadott. Tiszviselőltársai rajongásig szerették, ami leginkább kitűnt most, midőn aggódva lesték a nagybeteg állapotáról érkező híreket.

Betegsége régebbi keletű volt. Súlyos szivbaja már évekkkel ezelőtt annyira elövette, hogy az 1905. év tavaszán, az alkotmányellenes korszak alatt, kénytelen volt nyugalmába vonulni. Később azonban állapota oly foku javulásnak indult, hogy harátai, de különösen a vármegye vezetőségének unszolására ismét aktív pályára lépett s teendőit majdnem másfél éven keresztül — dacára meg-megújuló bajának — a legnagyobb lelkiismeretességgel és odaadással látta el.

A mult év december havában még részt vett a tisztújító közgyűlésen, de a bekövetkező új évben már nem hivataloskodott. Szivbaja teljes erővel lépett fel s az amugy is elgyengült szervezetet a folyó hó 16-án este 9 órakor megölte.

*
Keviczky István 1853. január hó 20-án született Keviczen. A középiskolákat Eperjesen és Selmecbányán, a jogot Pozsonyban végezte. Pályáját mint gyakorló ügyvéd kezdte, s mint ilyen vett részt az 1878. évi boszniai okkupációban.

A harctérről visszajöven, 1880. évi július 20-án árvaszéki tlnökké választott meg s ez állást 1882. évig viselte. 1882. évben főszolgabíróvá választott meg Stubbyafütdőre, honnét 1886-ban mint vármegyei főjegyző a központba került. *Zathureczky* Tamás árvaszéki elnök nyugalmába vonulása után a vármegye közönsége egyhangú bizalommal őt hívta meg e kiváló állásra, melyet megválasztása után a legodaadóbb buzgalommal be is töltött mindaddig, míg az alkotmányellenes éra, a Köcsön-korszak be nem következett. Ekkor nyugdíjazását kért s a vármegye közönsége nyugdíjazta is. 1906. okt. hónapban azonban újból árvaszéki tlnökké választott. Ezen állásban érte őt a halál, kioltva meg tetterős életét.

*
A család a következő gyászjelentést adta ki a megboldogultról:

Alulírottak mélyen szomorodott szívvvel jelentik, hogy a felejtethetlen férjét, atyát, testvér, vőt, illetve sógort: keviczei *Keviczky* István, Turócvármegye árvaszéki elnökét folyó évi február 16-án esti 9 órakor, hosszas szenvedés után életének 55-ik, boldog házasságának 22-ik évében az Ur magához szőlította. A drága halott hült teteme folyó hó 19-én délután 2 órakor fog a helybeli ág. hitv. ev. templomból a gyászszertartás elvégzése után a kostyáni családi síraltába örök nyugalomra helyeztetni. Turócszentmárton, 1908. évi február hó 17-én. Nyugodjék csendesen! Özv. *Keviczky* Istváné sz. ill. ruttkai és kostyáni Ruttkay Nedeckzy Berta, neje; *Keviczky* Pál, fia; özv. Ruttkay Gusztávné sz. ill. drásközi Czepper Zsuzsanna, anyósa; *Keviczky* Imre, testvére; *Keviczky* Imréné sz. gyulafalvi Bulovicsky Mária, sógornője.

*
Temetése a folyó hó 19-én folyt le a szomorú aktushoz illő pompával.

Délelőtt 11 órakor a rokonság és az megyei tisztikar, továbbá jóbarátai és ismerősei a halottas házból lelkisérték a megbol-

dolgolt tetemét a helybeli evang. templomba, hol diszes ravatalt helyezték a koporsó.

A gyászszertartás délután 2 órakor kezdődött. Az elhunytat először a helybeli lelkész, *Skrovina* Ottó bucsuztatta el családjától és ismerőseitől s ő végezte a szokásos gyászszertartást. Beszéde végeztével a Magyar Daloskör énekelte el az ezen alkalomra bemutatott gyászeneket, melynek bus melódijára könnyeket csalt a résztvevők szeméibe.

Az ének befejeztével *Klímó* Vilmos püsböci lelkész lépett az oltár elé s igen szépen megkonstruált magyar szónoklatban vett búcsút az örökre elköltözöttől.

A bucsuzató befejeztével a megyei tisztikar a halottas kocsira emelte a legjobb, legnemesebben érző tisztárs földi maradványát, hogy meginduljon örökös nyugvó helyére, a kostyáni családi sírboltba.

A merre a gyászmenet keresztül haladt, mindenütt zárva voltak a boltok s az utcára sereglött nép könnyek közt beszélt az árvák és özvegyek legjobb atyjáról.

A temetésen részt vett — vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül — a vármegye intelligenciája teljes számban. Vármegyénk főispánján kívül az alispán vezetése mellett megjelent az egész tisztikar, továbbá az államtisztviselői kar. A felső járásból számtalan jóbarátja és ismerőse sorakozott a gyászos ravatal körül.

A halottas kocsit a fogatok hosszu sora kísérte a boldogult utolsó útjában.

A kostyáni sírbolt előtt még egy rövid imát mondott a lelkész s azután elhelyezték őt is oda, hol nyugalma nem zavarja többé senki és semmi.

Nyugodjék békében!

H I R E K.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter, mint sajnálattal értesültünk, *Mihály* János adóhivatali segédet Kaposvárra helyezte át. Utódjá *Frank* Sándor óbecsei adóhivatali segéd lesz.

Gyászrovat. *Kmetz* András nyugalmazott római katolikus lelkész, a muzseumi tót társaság elnöke, Európászerte híres botanikus, 67 éves korában elhunyt Turócszentmártonban. Temetése illő pompával a folyó hó 18-án ment végbe tisztelőinek impozáns részvétele mellett.

Felolvasás. *Csandy* Béla a znióváraljai tanítóképző gazdasági szaktanára a folyó hó 16-án Felsőstubbyán tartott nagy és érdeklődő közönség előtt felolvasást a szakszerű földművelésről.

Műkedvelői színelőadás. A műkedvelői előadás napját február hó 29-ére, szombatra tűzte ki végleg a rendezőség. A nyolc óra előtt érkező vonatra tekintettel, az előadás pontban nyolc órakor fogja kezdetét venni és így körülbelül 1/211 órakor lesz vége. A rendezőség a diákok részére is bocsát ki külön ósójegyeket; ezeknek ára 60 fillérben lett megállapítva és az iskolaszolgálnál kaphatók. Az előadás jegyeit máris annyira keresik, hogy mindenkinek ajánlható, hogy ha jó helyet akar magának biztosítani, jegyét mentül hamarabb váltsa meg (Moskóci F. könyv- és papírkereskedésében). A beléptjegy az előadás után rendezendő táncmulatságra is beléptjegyül szolgál. A meghívók már

szétküldettek, de — természetesen — az a körülmény, hogy valaki meghívót nem kapott, senkit sem akadályoz meg az előadáson való megjelenésben. A próbák serényen folynak és ha szabad jóslásokba bocsátkozunk, ritka tökéletességű előadást fogunk élvezhetni. Az alábbiakban adjuk a darab színelőadását: *Tartalékos férj.* Bohózat 3 felvonásban, írták *Guthi* S. és *Rákosi* V. Bukovics Menyhért — *Boldis* Dezső; *Teréz*, neje — *Boleman* Jánosné; *Dr. Timár* Zoltán, *Bukovics* veje — *Rakovszky* Iván; *Éva*, neje — *Józsa* Mihályné; *Csillám* Olivér — *Záborszky* Nándor; *Hólyag* Antal — *Krompaszky* Ede; *Brencsán*, táncmester — *ij. Buocz* Károly; *Dorottya*, neje — *Soltész* Sándorné; *Popovka* — *Wunder* József; *Ponty* ur — *Záthurek* Miklós; *Fruzsina* — *Kossuth* Anna; *Oszkár*, *Zoltán* inasa — *Józsa* Mihály. Mindkét nembeli növendékek. Történet az első és harmadik felvonás Bukovicsék lakásán, a második felvonás *Brencsán* tanácsiskolájában, napjainkban. *Sugó* Rózga Ede.

Hangverseny. Műkedvelői zenészeink felbuzdulva, a nálunk eddig szinte példátlanul álló sikertől s engedve a közönség minden oldalról megnyilvánuló óhajának, március hó 8-án d. u. 5 órakor rendezik második hangversenyüket. A próbák már serényen folynak s a zenekar ismét két fülbemászó ujdonságot fog bemutatni. A zenekar tagjai nagy szorgalommal dolgoznak, hogy produkciójuk minél művészebb legyen. Az eddig 12 tagu zenekar újabban 15 taguvá bővült s ezzel már lehetséges lesz a különböző színhátasokat interpretálni. A zenekar számain kívül érdekes magánzámok is lesznek. Mindez biztosítja, hogy közönségünk, mely már különben is igaz érdeklődéssel kíséri a kis társaság fejlődését, még jobban megkedvelje nemes vállalkozásukat. A tolongás elkerülése végett a rendezőség számozott jegyeket ad ki. Még pedig összesen csak 200 jegyet. Ennek elfogytával több jegyet nem ad ki. A jegyek holnapról kezdve kaphatók Moskóci Ferencné könyvkereskedésében. Egy jegy ára 1 korona. A rendezőség kéri a közönséget, hogy jegyeit előre váltsa meg.

Egy püsbök a pánszlávizmus ellen. A nyitrai püsbökhöz az utóbbi időben panaszok érkeztek az iránt, hogy *Budai* József magyarádi plébános és az egyházkertlethez tartozó több pap tevékeny részt vesz a pánszláv mozgalom terjesztésében. A püsbök az illető papokat megintette és a napokban a trencsénmegyei papok küldöttsége előtt akképpen nyilatkozott, hogy elvárja a katolikus papságtól, hogy a népet istenfélelemre és hazaszeretetre oktassák. Kötelességévé teszi a katolikus papoknak, hogy a népet az állam egységére nézve veszélyes tévtanoktól távol tartsák. Végül kemény szavakkal ítélte el a pánszláv törekvéseket.

Betűróseslopás. Az elmúlt szombatn éjjel, eddig ismeretlen tettes, *Graber* Jakab és fia fúszerkereskedésbe a raktári ablakon keresztül behatolva, a kis kézipéztárt kifosztotta. Az ott talált 160 korona készpénzt magához vévén, elillant. A csendőrség keresi a tolvajt.

Hlinkáké gulyversenyel. Hlinka társai eddig mindenféle nyelven szedték ékes sorokba a dicső tót apostoluk nevét, csak épen latin nyelven nem; de most már az is meg van. Néhány nap óta latin gulyverses képes levelező-lapokkal árasztják el a megyét, különö-

sen Rózsahegy vidékét. A gulyversekben hatóságokat, csendőrséget és a hazafias papságot gonyolják, sértegetik és Hlinkát dicsőítik. A csendőrség nyomozza a gulyversek szerzőjét és azok terjesztőit.

Egy főművezető jubileuma. *Vadnay* Adolf főművezető a folyó hó 15-én ünnepelte szolgálatának huszonöt éves évfordulóját Ruttkán. Ez alkalommal ismerősei és jóbarátai kitünően sikerült ünnepségeket rendeztek a jubilans tiszteletére. A főműhelyi munkászenekar és a dalárda hangversenyt rendezett a Rund-féle vendéglőben, pompásan előadott énekszámaival gyönyörködtetve a rendkívül nagyszámban megjelent közönséget. Az ünnepélyen megjelent jubilánst és családját a terembenélves alkalomával *Kaldrovics* Irénke üdvözölte, később pedig *Locher* Agost köszöntötte fel sikerült beszéddel, méltatva az ünnepelelt munkás életét. A kitünően sikerült ünnepség csak hajnalban ért véget.

A sógor mint orvos. Emilitettük mult számunkban, hogy *Perlak* János szklenói lakos egy civakodásból kifolyólag fiat hasába szurta. A teit elkövetése után a megrémült apa összeharangozta az egész falut s eszeveszetten nézett segítség után. A sokaság között megjelent a tettes veje is, ki az egészségügyi csapatoknál szolgált, nem sokat tekörtiazott, hanem a 15 centiméteres sebet szépen összevarrta, de cukorspárgával. Az időközben megérkezett orvos szépen kiszedte a cigány öltéseket s a sebet újból bevarta. Mint értesültünk, a nehéz sebesült már minden veszélyen túl van.

Az Univerzum-krém a legjobb szer a bőr finomítása és szépítésére. Jótékony hatással van égés vagy vágásból eredő sebek ellen. A durva vagy vörös arcbőrt fehérré varázsolja, a feldörzsölt és kitéréses helyeket simává teszi. Turistáknak és lovasoknak igen hasznos. Nem szabad a korszakaltató szerek egy háztartásban sem hiányozni. (Bővebbet a mai hirdetésben.)

Táncmulatság Felsőstubbyán. A felsőstubbyai iparosifjuság az elmúlt vasárnap igen sikerült táncmulatságot rendezett. A mulatság tiszta jövedelme a katolikus templomalap javára fordítottat.

A termosztet mindig a legnagyobb gyógyművész, eszközei és utjai csodálatosak. Így például a csukamájolaj is oly gyógyerőket tartalmaz, minőket emberi lény előállítani nem képes. A legjobb izű és legkönyebben emészthető csukamájolajat nyújtja a „*Scott-féle Emulsió*“, mely most minden gyógyszerárban kapható.

A Graber Miksa és Fia cég személyzete az elmúlt hét szombatján, e hó 15-én igen sikerült táncmulatságot rendezett a „Dom“ nagyertermében. Tudósítónk jelentése szerint a bál királynöje *Links* Kőzsika volt. A táncmulatságnak nemcsak erkölcsi de anyagi sikere is kielégítő, amennyiben a következő fellépítések eszközöltettek: *Graber* Jakab, *Graber* Jenő, N. N. 10—10 korona; *Seimen* Gusztáv, *Schlesinger* József, *Frankl* Hermann, *Wohl* Hermann, *Donáth* Lipót, *Riehn* János, *Mayer* Jakab, *Hrdina* József, *Fasal* M., *Unger* J., *Lichtenberg* Dávid, *Wüster* N., *Zománcozógyár*, *May* Lőrincné, *Demjéni* Károly, *Winklstein* Mórítz, *A. Felix*, *Roth* Vilmos, *Schwarz* Adolf, *Gräner* Henrik, *Leder* József 5—5 korona; *Früner* V., *Scheimann* Mór 4—4 korona; *Spitz* Henrik, *Btchler*

Márk, Rösler József, Büchler Herm, Stein Mór 3—3 korona; Teszák Lajos, Ungár Jakab, Náthán László, Moskóczi József, Molnár Miksa, Wix Miksa, Spitz Emil, Werner N., Fischer József, Ipper Mór, Skokna József, Neufeld Albert, Gehl János 2—2 korona; Reisz L., Scheinberger A., Grosska S., Goldschmidt Samu, Weissenstein Henrik, Höhr Károly, Stein Lajos, Balázs M., N. 1—1 kor.; Zlatner M. 40 fillér.

A liment. Capsiol comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkórnak, minő: a kolera és hányóhasfolyás az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredményrel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és útvében: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona, a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimenttel (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti árveget elfogadni.

Kitűnő anyagokból készült
olcsó
sírkövek
kaphatók
STEINER LAJOS
árnyugnökségében
Turócsztrmárton.

Javítások és el-
évült sírköve-
kötő kiváratnak!
Levélbeli meg-
várra jövök!

KÖZGAZDASÁG.

A fehérneműek gyártásának fokozása.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a férfi és női valamint különösen a munkás fehérneműek gyártását nagyobb mérvben fejleszteni kívánván, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara felhívja kerülete iparosait, kereskedőit és gyárosait, hogy amennyiben hajlandók volnának a szóban forgó gyártási ágat s általában a konfekció ipart nagyobb arányokban telkarolni, erre vonatkozó javaslataikat közöljék a kamarával s egyben jelöljék meg ezen feltételeket is, amelyek mellett ezen gyártási ágra berendezkednének. — Közelebbi felvilágosítást nyújt, esetleg a szükséges közvetítést elvállalja Fábry József a pozsonyi keresk. és iparkamara kültagja Turócsztrmártonban.

A háziynultenyésztés egy idő óta rohamos lépésekkel halad előre. Az ország minden vidékén újabb és újabb hívei akadnak e mindenütt könnyen ültetendő tenyésztési ágazatnak, amely hivatva van mint a mezőgazdaság mellékágzata a népjólét emelését előmozdítani. Jüvedelmezőségre azonban a tenyésztők

csak abban az esetben számíthatnak, ha termékeik egész éven minden időszakban tudhatnak. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31., háziynultenyésztési akcióját országosan szervezve, módot és alkalmat nyújt arra, hogy a tenyésztők háziynulajukat (akár fajállatok, akár piaci értékesítésre való keresztesek, vagy a tenyésztésből kiselejtett állatok) bármikor minden mennyiségben értékesíthessék, ahol a tenyésztésre szánt fajállatokon kívül levágásra való bármilyen szintű közönséges háziynulak is kilogrammonként 60 fillérért értékesítenek. Ajánlatos tehát, hogy a tenyésztők saját érdekében eladásra kerülő nyulajukat külön-külön, vagy az egész községből együttesen, a darabszám és a körülbelüli elősúly megjelölésével fenti szövetkezetnél bejelentessék.

A szákkivitteli igazolványoknak a szállítási okmányokhoz való csatolása. A közönség részéről gyakran panasz tárgyává tétetett, hogy a vámtarifa végrehajtási utasítása 15. §. 13. III. pontjában befűdött szákkivittelt visszacsatolásra céljából előírt szákkivitteli igazolványúrlapok szállítás közben elkallódnak s ilyenkor az igazolvány kiállítása elmarad. Ennélfogva a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara figyelemzveteti az érdekelteket a kereskedelmi körök, hogy a szákkivitteli igazolványúrlapokat oly módon csatolják a szállítási okmányokhoz, hogy az úrlap elkallóvá elkerültessek, mert a vámhivatalok kizárólag oly küldeményekről állíthatnak ki igazolványt, melyeknél az igazolványúrlap a szállítási okmányokhoz csatolva beérkezik. — Gyakorlatilag legajánlatosabbnak mutatkozik azon módszer, mely szerint az úrlapot perforált papírosból készítik és keskeny oldalán ragasztószerszel ellátva a fuvarlevél belső oldalához erősítik.

Dongafa hordógyártással foglalkozó kisiparosok részére. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur módot kíván nyújtani a hordógyártással foglalkozó kisiparosoknak, hogy dongafaszűkegletüket közvetlenül szerezhessék be a vinkozei m. kir. főerdőhivatalnál. E célból az értékesítendő faállományból dongafészítésre alkalmas külön vágások fognak alakítani, melyek külön megtartandó árveréseken lesznek eladásra bocsátandók. Az ezen vágástertületeken lévő fák ott helyben tőven bocsátatnak árverésre és a vevő által vágatandók ki. Azok, akik dongafát ily módon beszerezni kívánnak, minden évben május hó végéig jelentsek be akár a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamnál, akár valamelyik állami vincellériskola igazgatóságánál vagy a szőlészeti és borászati felügyelőknél, hogy a következő évre mennyi és mily méretű dongát szándékoznak készíteni s hogy a fentemlített árveréseken részt venni szándékoznak-e. Megjegyzendő, hogy a bejelentés nem kötelezi a bejelentőket arra, hogy az árverésen okvetlenül részt vegyenek, viszon az árverésen, mely rendszerint szeptember, október hónapokban tartatik meg, oly egyének is vehetnek részt, akik dongafaszűkegletüket előre nem jelentették be.

Szerkesztésért felelős: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczi Ferencné.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

A számarköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsió minden esetben sikeresen győztesíti. A SCOTT-féle Emulsió a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek erősítésére kiknek gyorsan visszaadja rózsás kerek arcukat. Rendkívüli gyógyszer és erősítő hatása abban lelő magyaraztat, hogy a legjobb, legtisztább és leghatósabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emulsióvá válnak. A

Az Emulsió való-
sárlásánál a
SCOTT-féle
módszer véd-
jegyet — a ha-
lázi — kérjük
figyelembe
venni.

SCOTT-féle Emulsió

felnötteknek s aggnak époly jó és hatásos, mint gyermekeknek.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

DUNKEL V. K.

felsőmagyarhoni első parkettgyár
és gőzfűrésztársaság
KASSÁN.

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült,
sokszorosan kütüntetett

parkettáit,

ugynevezett amerikai, tömör és
berakott kockáit jutányos árak
mellett.

Nedves lakásokba ajánljuk
aszfaltba rakott parkettáinkat.

A lerakás kívánatra gyári lerakók által a
legpontosabban történik. Rajminták díj-
mentesen. Nagyban kivétel menteféle.

Telivér sárga orpington kakasok

darabja 15 kor., pekingi gácsérok darabja
10 kor. — **Tenyésztőjások:** sárga orpington
tucatja 6 korona. — **Pekingi kacsá** tucatja
5 korona. — Kaphatók **Rakovszky Istvánné**
fajbaromfi-tenyésztésében **Nagyrákó,** u. p.
Pribóc. — A tojások rázásmentes csomagolá-
sára tucatanként 50 fillér. — Megrendeléseket
elfogad **Tantossy Bálint** kasznár.

3—4 középisikolát végzett fiu

tanoncul

felvétetik **MOSKÓCZI FERENCNE**

könyv- és papírkereskedésében

Turócsztrmártonban.

A REKLAM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári-, kereskedelmi-, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a leg-sikeresebben és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő

Budapest, VII., Erzsébet-körút 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pártatlan pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és
tervezetek ingyen!

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Meghívó.

A Turóci Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság
III. rendes közgyűlését

folyó évi március 1-én (vasárnap) délután 2 $\frac{1}{2}$ órakor Turócszentmártonban saját üzleti helyiségében fogja megtartani, melyre a t. részvényeseket meghívja

az igazgatóság.

Turócszentmárton, 1908. évi február 12.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, valamint a zár-
számadások előterjesztése.
2. A nyereség hovatfordítása iránti határozathozatal és a felmentvény
megadása.
3. Az elnök, igazgató, 8 igazgatósági tag és 5 felügyelőbizottsági tag
megválasztása.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott
köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyájkódás ellen gyors és biztos hatása

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztillája
hamar meggyógyított!

Kapható Turócszentmártonban: Toperczer Sándor gyógyszertárában

József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület.

„Csak egy virágszálát!”

Legfinomabb magyar gyártmányú csontlevélpapír díszes dobozokban 2-40 és 3 kor. árban kapható

Moskóczi Ferencné

könyv- és papírkereskedésében Turócszentmárton.

„Csak egy virágszálát!” a legjobb fehér lensejtből készült magyar gyártmányú, kitűnő enyvezésű és simítású csontlevélpapír, mely tulajdonságai miatt a legjobb külföldi gyártmányokkal sikeresen versenyez. Ezen levélpapír vételével mindenki a „József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület” célját istápolja, hazánkban a szegénysorsú tudósbetegeket az életnek visszaadni segít.

A legnagyobb boldogság abban rejlik, hogy szenvedő embertársaink kinjait csillapítsuk és nyomorát enyhítsük.

Augusztia főhercegnő.

Mintát kívánatra ingyen küldök!

Schloesser, Germain & Co.
Francia cognacgyár
főraktára
Wix Miksánál
Turócszentmártonban,
fűszer, csemege, déligyümölcs, szesz-
italok, borok, üveg- és porcellán-árak
nagy raktára.

Mintát kívánatra ingyen küldök!

Van szerencsém a n. é. közbűség szives tudomásra hozni, miszerint az ország minden részében előnyösen ismert, 1810-ben alapított

HAJTENBERGER BÉLA, KASSA

ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógépi céget Turócsvármegye részére én képviseltem. — Elvállalok a legújantósabb árak mellett festés és vegyi tisztításra férfi és női ruhákat, függönyöket, nyakkendőket, kézimunkát, kesztyűket stb.; továbbá gőzmosás s vasalásra galérokat, kézelőket, ingeket stb. Gyászestben ruhák soronkívül festetnek feketére. A felek a képviselt igénybevétele által megszabadulnak a csomagolás kellemenségeitől, valamint a postaköltségektől.

REISZ LIPÓT, Turócszentmárton.

Helyreigazítás.

A „Turóczyi Hitelbank“ 1907. évi zárszámadásában (melyet a folyó hó 16-iki számunkban közöltünk) a felügyelő bizottság tagjainak aláírásaiból tévedésből „Kornfeld Pál, s. k.“ aláírás kimaradt.

Védjegy: „Horgony!“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomosillapító szernek bizonyult közönségnél, eszénál és meghűléseknel, bedörzsolésekpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: **Török József gyógyszerésznél, Budapest.** Dr. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Turócsvármegyei raktár: Schönaich Viktor gyógyszerésznél Znióváralján — és Topoczser Sándor gyógyszerésznél Turócszentmártonban.

HÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Turócszentmárton.

Herkules sör, legfinomabb aradi borok, likörök és rúmok. Mindenféle déli gyümölcsök.

Az Universum-krém HANSI védjegyvel

azzal a tulajdonsággal bír, hogy az ember bőrét finomná és puhává teszi, kiűti és vörös foltokat már néhány nap alatt megszüntet. Lefekvés előtt az illető testrészt a krémmel bedörzsolendő. Hatása kellemes. Számtalan levél így szól: „Hálás köszönet a korszakalkotó találmányért, égési sebéim néhány nap alatt teljesen elmúltak.“ „Küldjön újabb 10 tubust barátaim részére, hatása belső bajoknál valóban páratlan.“ „A minta-tubust legjobb eredménnyel használtam régi sebem ellen, kérek utánvételt még 10 darabot.“ Így érkezik az elismerő sorok. Az Universum-krémnek tehát egy háztartásban sem szabad hiányozni.

Főraktár:
Chemisches Laboratorium,
Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.
ÁRA 1 KORONA.

LEOPOLD GYULA

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyut
Garvens-művek. WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TYUKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvétel mellett a **KOSMOS** vegyszert és kémiai laboratórium. **GYŐR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek BÉLHURUT

BARTA-féle ered. gyümölcslevek, (szőlő, szőlő, gomba, káposzta és krumpli-konzervek), csészés konzervek, — legújabb minőségűek — előkelőbb minőségűek háztartásunkhoz is a

Felkai Konzervgyár, Barta József
Fehérvári (Központgyár). — Kérjen árjegyzéket!

TOKAJI CHINA-VASBOR.
Rendkívül kellemes ízű, erős, tisztítja a vért.
Kis üveg ára 250 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerárakban. Postán kelti: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

PLATSCHEK VILMOS

előismert legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

RIVOLI
BUDAPEST, VII., RAKÓCI-ÚT 30. c.

DIGESTOL GLÜCK

allegelőzetesebb emésztőpor

Doboz 2 kor.
Postán szállítja a **„FICHER GALAMB“** gyógyszerüzet BUDAPEST, NUGÁRIA-KÖRÚT 93
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Meglepető haladás!
FICHTENIN

Legújabb, szabadalmaztatott vitamin szer, mely mindenféle fertőző és lázban és úgy, mint mindennemű berydés, vér- és leucocytosis és egyéb fertőző és véredényben károsító állapotok és azok megelőzésére alkalmas.

Legmeghatározottabb védelem csomag és darabos ellen. Használati utasítás minden való eljárás mellett kitéve a csomag csomagján.

Vasárnapoktól Magyarországon részletei:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY
szerencséje páratlan!

Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.
fővárosi sorsjegyjárodát r.l.-nál
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 21.

KÉZPASZTÁJA

6 nap alatt készülő hat. — Tölgylek K 1-30 —
Dr. KOVÁCS gyógyszerész Budapest, Gyár-utca 17.
„Tölgylek-étkek“ ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás-MIGRAIN-pasztillát,

amely 4 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 30 fillér. — Minden gyógyszerüzletben és drogeriában kapható.
Főraktár: **BERETVÁS TAMÁS** KISPEST, Doboz-utca 2.
Ingyen postai szállítást 2 doboz rendelésnél.

PARIS SZÁLLODA

Szálloda: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.
100 szoba 250 K-tól felfelé. Kiszolgálás a világhírhírtől a legújabbakig. Szépség, kellemes kávéház, étterem. Világos van! Megállítható az összes pályaudvarok és a helyi közlekedés.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?
Schuller Kaszinó-éttermében
VI., ANDRÁSSY-UT 39. SZ.
Elsőrendű konyha! Naponta reme-estély!

Dr. KOVÁCS J.
hemopatológus rendelés-üzlete
1888. Budapesti, Váci-körút 18. sz.

KATZER
szőrműves és bőrgyógyász
Cseke és legújabbak
Budapest, Váci-körút 18. sz.